

DET ENTREPRENEURIELLE SPECIALE

- ET ELEMENT I DEN ENTREPRENEURIELLE UNIVERSITETSUNDERVISNING

SESSIONSOPLÆG

STINE TROLLE OG PER BLENKER

DUN - KONFERENCE DEN 29.-30. MAJ 2012

VELKOMMEN

1. Indsigt i udforskningen af det entreprenurielle speciale

- › Personerne bag og ståsted
- › Entrepreneuriel universitetsundervisning
 - › Hvilken udvikling ses der? → macro-tendenser og micro-tendenser
 - › Hvad er entreprenuriel universitetsundervisning? → den entreprenurielle forskningstradition
- › Det entreprenurielle speciale
 - › Hvordan er specialet udforsket i litteraturen? → specialets rammer, regler og relation
 - › Hvordan indplaceres det entreprenurielle speciale? → specialematricen

2. Specialematricen → samtaleplatform for specialet

- › Kan I genkende de forskellige specialegenrer?
- › Hvordan ville I bruge den?
- › Mini-øvelse: Udformning af undersøgelsesspørgsmål/problemformuleringer inden for hver genre

FORHÅBNINGEN

- › At skabe en indsigt i entreprenuriel universitetsundervisning
- › Mest af alt, at viderebringe en samtaleplatform for specialet – specialematricen.
Et muligt værktøj

PERSONERNE BAG

> **Per Blenker**

- > Lektor Aarhus School of Business and Social Science, Aarhus Universitet.
- > Undervist og skrevet om entrepreneurskab i 20 år, sidste 10 år med fokus på uddannelse og entrepreneurskab.

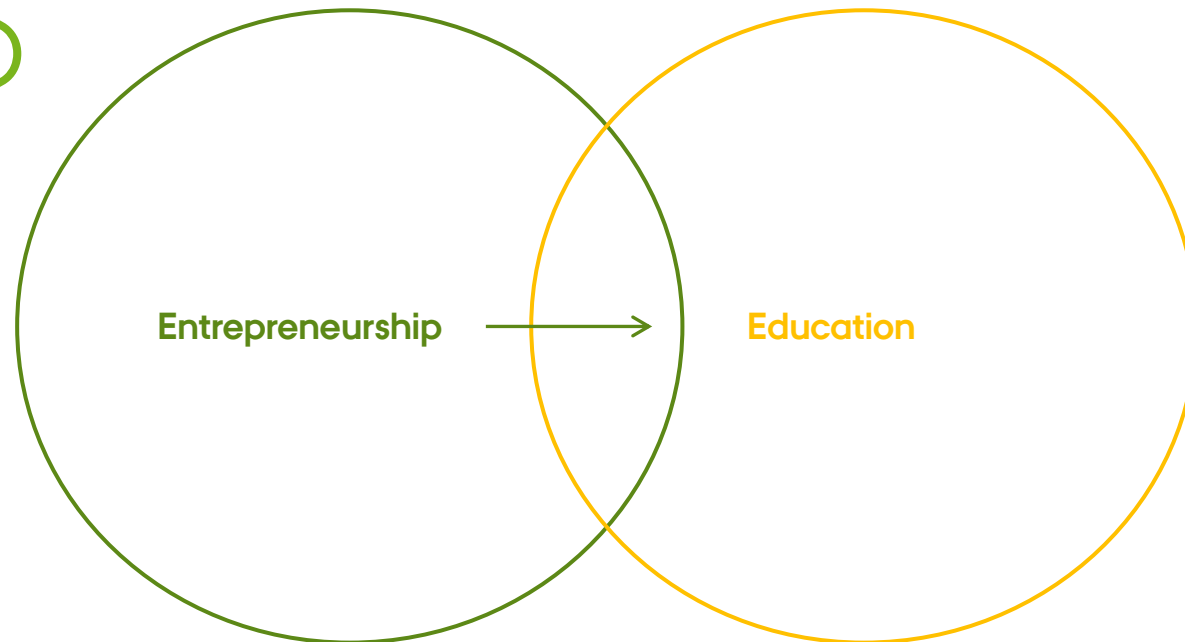
> **Stine Trolle:**

- > Cand. Mag. i Oplevelsesøkonomi, AU,
- > Underviser i entrepreneurskab på kandidatuddannelsen i Oplevelsesøkonomi
- > Forskningsassistent i CARE. Interdisciplinary Community of Advanced Research in Entrepreneurship

- > **Sammen?** Et team med helhedsindsigt i entrepreneurskabsuddannelse på de videregående uddannelser – studerende til underviser

STÅSTED

Vi kigger fra entrepreneurship over mod education:

- Vi ved meget om:
 - Entrepreneurship teori, metode, forskningstradition.
- Vi ved lidt mindre om:
 - Universitetspædagogik- og didaktik, læringsteori-og metode, læringsfilosofi.
- Men vi har stor praksiserfaring med:
 - Undervisning om, i og gennem entrepreneurship, vejledning af entreprenurielle studerende.

ENTREPRENEURIEL UNIVERSITETSUNDERVISNING

› Hvilken udvikling ses der → macro-tendenser

”There is also a pressure **to prepare students for a life world of much greater uncertainty and complexity** involving: frequent occupational, job and contract status change, global mobility, adaption to different cultures; working in a world of fluid organisational structures [...] (Gibb & Hannon 2006)

”Vores fremtidige konkurrenceevne styrkes af, at vi gennem vores uddannelsessystem stimulerer de studerendes evner til at tænke nyt, se muligheder og omsætte ideer til værdi eller med andre ord at være *”entreprenøriel”*. **Vi skal i Danmark ikke blot være veluddannede, men også entreprenørielle.**” (VTU 2010)

”En ny national innovationsstrategi skal have fokus på, hvordan innovation og entreprenørskab integreres **på alle videregående uddannelser.**” (Regeringen, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, 2012)

ENTREPRENEURIEL UNIVERSITETSUNDERVISNING

Hvilken udvikling ses der → micro-tendenser

›For de studerendes skyld

- ›Emancipatorisk – frigørende
- ›Myndighed
- ›Flytte sig fra at "lære for eksamen" → lære for livet

Undervisning der giver livserfaring

"Det mest skelsættende i min uddannelse og en uvurderlig oplevelse [...]

Du giver alt, hvad du har, og mærker på din krop, at du lærer noget."

(Univers 2009, nr. 12)

ENTREPRENEURIEL UNIVERSITETSUNDERVISNING

Hvad er entreprenuriel universitetsundervisning →
den entreprenurielle forskningstradition?

Forskningstraditioner i entreprenuerskab

- Economics - Østriger
- Management –business plan
- Traits – behaviorisme
- Effectuation - hverdagspraksis
- Konstruktivisme
- Eksistentialisme

Traditioner i entreprenuerskabsundervisning

- Indføring i teoretisk/historisk/filosofisk perspektiv
- Udarbejdelse af business planer
- Funktionel specialisering
- Situeret praksislæring
- Procesbåret læring
- "Just-do-it" ekstra curricula aktivitet

ENTREPRENEURIEL UNIVERSITETSUNDERVISNING

Traditioner i entrepreneurial undervisning

Tre dominerende undervisningsformer:

*"A more commonly applied conceptualization of entrepreneurship education is presented as being; **"about"**, **"for"** and **"through"** entrepreneurship" (Hannon, 2005)*

- > Indføring i teoretisk/historisk/filosofisk perspektiv (about)
- > Udarbejdelse af business planer, funktionel (for)
- > "Learning-by-doing", reflektiv praktiker, procesbåret undervisning, (through)

ENTREPRENEURIEL UNIVERSITETSUNDERVISNING

De tre undervisningsformers relevans gennem universitetsuddannelsen

>About: Skaber en forforståelse/fundament. Afprøves i **teoretisk** indsigt, forståelse og kritisk sans.

>For: Værktøjsfag . Afprøves i evnen til at kunne forstå og anvende tillærte **metoder**.

>Through: Lære ved at prøve – **procesbåret** tilgang. Omsætte viden til faktisk handling, som skaber værdi for andre – læringen kræver (eksplicit) refleksion.

Hvilke krav stiller det til specialet?

Objektivitet
Viden

Subjektivitet
handling

ENTREPRENEURIAL SPECTRA

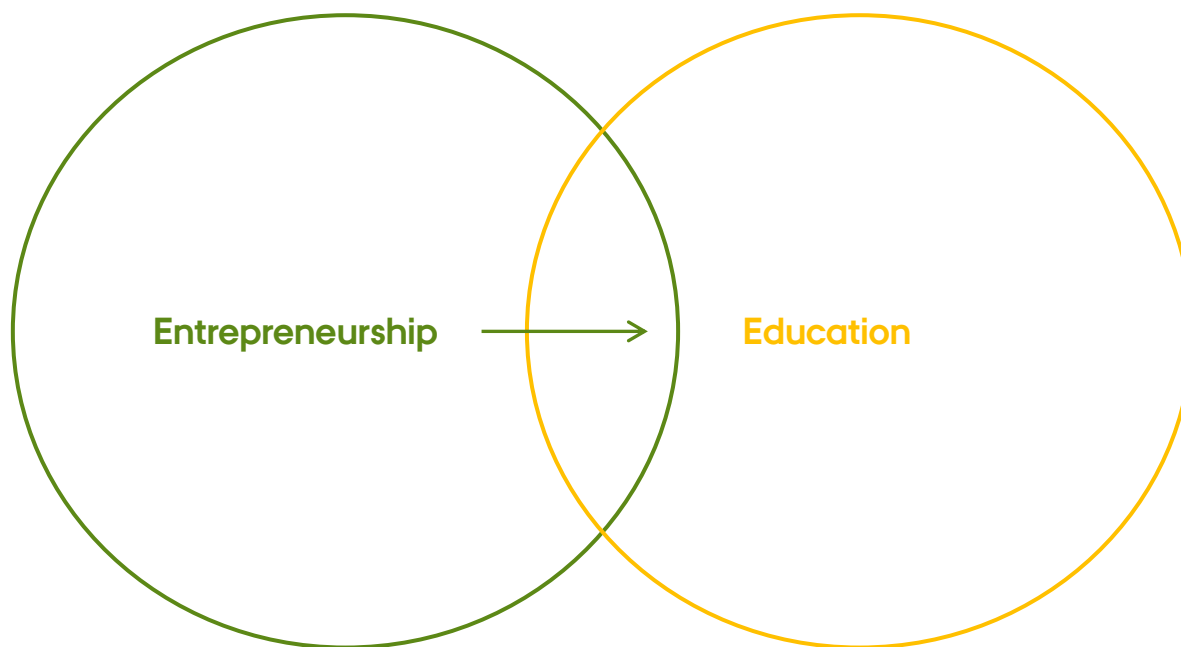
Traditionally

- › Detached & disengaged
- › Objective knowledge
- › General models for entrepreneurship education are needed
- › “course description as teaching content”
- › Control over “what” is learned

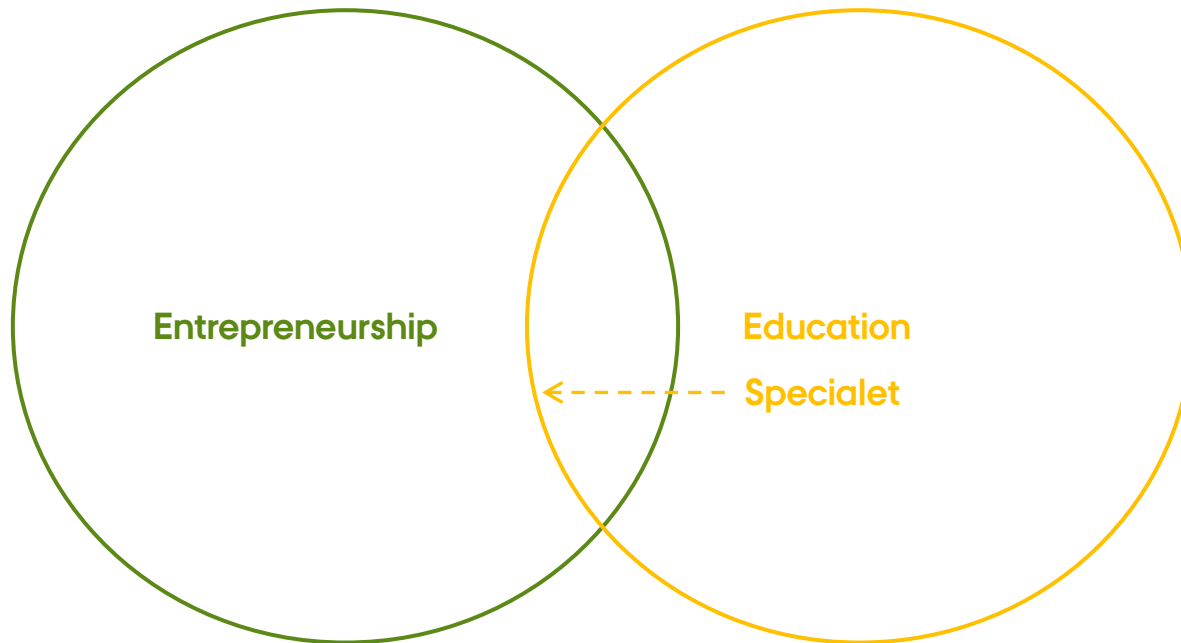
Emancipatory

- › Personalized & engaged
- › Subjective knowledge
- › Entrepreneurship education is dependent on context, culture & circumstance
- › “course description as learning process”
- › Control “how” it is learned.

STÅSTED

STÅSTED

DET ENTREPRENEURIELLE SPECIALE

Hvordan er specialet udforsket i litteraturen? → specialets rammer, regler og relation

Ramme:

> Historisk ramme:

- > “The main purpose of a thesis should be to encourage the student to use independently and constructively the **information**, and **powers** with which he has become acquainted, and to furnish **objective** evidence of his ability to utilize them.” (the Committee on the Master’s Degree, 1936, p.266).

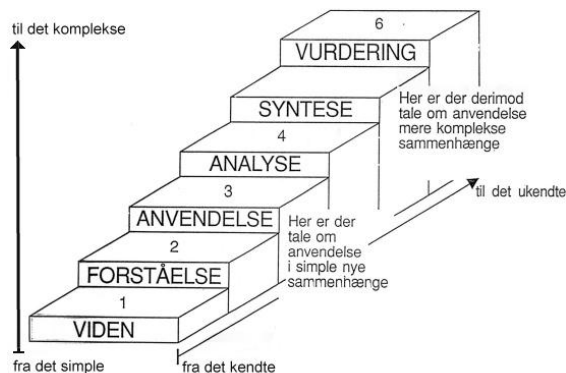
> Afspejles stadig i gældende Uddannelsesbekendtgørelse

- > ”Kandidatspecialet skal dokumentere færdigheder i at anvende **videnskabelige teorier** og **metoder** under arbejdet med et fagligt afgrænset emne” (Uddannelsesbekendtgørelse, 29. juni 2010)

DET ENTREPRENEURIELLE SPECIALE

Regler:

- > **Overordnet regler** (Uddannelsesbekendtgørelsen, 29. juni 2010)
 - > Universitetet godkender opgaveformuleringen for kandidatspecialet og fastsætter samtidig en afleveringsfrist for specialet og en plan for specialevejledningen af den studerende. Specialet skal påbegyndes og afleveres inden for den tidsramme, der i studieordningen for den enkelte uddannelse er fastsat herfor, og som gælder for heltidsuddannelse, jf. § 19, stk. 3, nr. 1.”
- > **Specifikke regler kandidatgrader:** (Uddannelsesbekendtgørelsen, 29. juni 2010)
 - > Her optræder sætninger som “[...]evnen til **selvstændigt** at beherske[...]”, “[...]selvstændigt, og på højeste fagligt kompetenceniveau, at varetage[...], [...] **analysere** politiske og samfundsmæssige fænomener[...], [...] **selvstændigt** og **kritisk** at **identificere**, **analysere** og udarbejde løsninger[...]” og “[...] **anvende** matematiske modeller[...]” eller “[...] **formulere** og **løse** komplekse informationsteknologiske opgaver[...]”

DET ENTREPRENEURIELLE SPECIALE

Relation:

- › Brede rammer for kandidatspecialet – en svært defineret størrelse ”**elusiv chameleon**”. (Pilcher, 2011, p.10)

- › De **brede rammer for kandidatspecialet** afføder, at vi lokalt i den nordiske litteratur finder en bred vifte af ”grå litteratur”, som ønsker at give råd og anvisninger til selve vejledningsprocessen samt det kontraktlige forhold mellem den studerende og vejleder (Leth Andersen og Wirenfeldt Jensen, 2007; Handal og Lauvås 2006; Rienecker et al., 2005).

DET ENTREPRENEURIELLE SPECIALE

Hvordan indplacerer man det entrepreneurielle speciale?

Vi ved at:

1. Entrepreneuriel undervisning bryder med de eksisterende læringstaksonomier – vi skal ikke blot bevise vores viden, vi skal også bevise vores gøren og intervenserende evner.
2. Specialet er en flygtig størrelse, som svært lader sig kategoriser.

Hvordan kan vi så opstille det entrepreneurielle speciale som en specialegenre?

DET ENTREPRENEURIELLE SPECIALE

Hvilke andre specialegenrer findes der:

- › Gennem analyse af de forskellige studieordninger (stadig under udarbejdelse)
- › Gennem egen praksiserfaring
- › Gennem den grå litteratur
- › Gennem feedback fra erfarne vejledere (fra både "våde" og "tørre" og "tekniske" fag)

Specialematrice – dobbelt-samtaleplatform

SPECIALEMATRICEN - SAMTALEPLATFORM

Specialetype	Teoretiske	Empiriske	Konsulent (case)	Produkt	Entrepreneurielle/intervenerende
Hvad er formålet?	Opbygge evnen til at undersøge et teoretisk fænomen	Opbygge evnen til at undersøge et empirisk fænomen	Opbygge evnen til at løse et givet situeret problem	Opbygge evnen til at skabe et produkt	Opbygge evnen til se og skabe muligheder med formålet at ændre/udvikle omverdenen
Hvilket felt arbejder den studerende med/indenfor?	Litteraturen	Fænomen	Situeret problem	Markedet	Mulighederne
Hvordan arbejder den studerende?	Forsker	Forsker	Konsulent/Ingeniør	Designer/arkitekt	Entrepreneur
Hvilken rolle har vejleder?	Vejleder i/om teori	Vejleder i undersøgelsesmetode	Vejleder i faglig metode	Vejleder på produktet	Vejleder på processen
Hvad er læringsfokus?	Resultat	Resultat	Resultat	Produkt og proces	Open learning process
Hvilken rolle spiller teori?	Undersøgelsesfelt	Sprog og samtalepartner	Videnskabeligt fundament	Refleksiv argumentation	Refleksiv argumentation
Hvilken rolle spiller metode?	Støtte til teoriforståelse og -udvikling	Videnskabeligt fundament	Undersøgelses- og faglig metode	Undersøgelses-metode & design-metode	Procesmetode
Hvilken rolle spiller empiri?	-	Undersøgelsesfelt	Undersøgelsesgrundlag	Baggrundsmateriale	Baggrundsmateriale
Hvilken rolle spiller omverdenen?	-	Undersøgelsesmulighed	Situeret kontekst	Ressourcer og aftagere	Stakeholder

DOBBELT SAMTALEPLATFORM

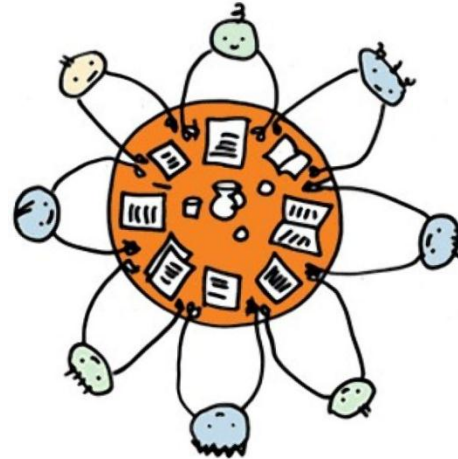
Studerende – vejleder

Samtaleplatform:

- Forventningsafstemning
- Vejledningsfokus
- Specialefokus

Vejlederteam

Samtaleplatform:

- Rammer for de specifikke specialegenerer – institutspecifikt, uddannelsesspecifikt mv.
- Indsigt i vejledningsstyrker – hvem er god til at vejlede hvad

SPECIALEMATRICE – VEJLEDERTEAM

Specialetype	Teoretiske	Empiriske	Konsulent (case)	Produkt	Entrepreneurielle/intervenerende
Hvad er formålet?					
Hvilket felt arbejder den studerende med/indenfor?					
Hvordan arbejder den studerende?					
Hvilken rolle har vejleder?					
Hvad er læringsfokus?					
Hvilken rolle spiller teori?					
Hvilken rolle spiller metode?					
Hvilken rolle spiller empiri?					
Hvilken rolle spiller omverdenen?					

DISKUSSION

- › Kan I genkende de forskellige specialegenrer?
- › Hvordan ville I bruge specialematricen?
- › Mini-øvelse: Udformning af undersøgelsesspørgsmål/problemformuleringer inden for hver genre

MINI- ØVELSE

UDFORMNING AF UNDERSØGELSESSPØRGSMÅL/PROBLEMFORMULERINGER INDEN FOR DE FORSKELLIGE GENRER

Specialetype	Teoretiske	Empiriske	Konsulent (case)	Produkt	Entrepreneurielle/intervenerende
Eksempler på problemformuleringer					

MINI- ØVELSE

UDFORMNING AF UNDERSØGELSESSPØRGSMÅL/PROBLEMFORMULERINGER INDEN FOR DE FORSKELLIGE GENRER

Specialetype	Teoretiske	Empiriske	Konsulent (case)	Produkt	Entrepreneurielle/intervenerende
Eksempler på problemformuleringer	Det ønskes ud fra teoretisk perspektiv at diskutere, hvordan Teori U og Appreciative Inquiry kan supplere hinanden?	Gennem narrative interviews ønskes det at undersøge, hvilke opfattelser mænd med diabetes har af deres helbredssituation, og hvordan disse påvirker det medicinske samarbejde med det professionelle personale?	Hvordan kan strategi- og visionsprocesser bidrage til en samlet organisatorisk læring i Danske Bank?	Hvordan kan en elektronisk interaktiv medieplatform skabe bedre kommunikation omkring de aktuelle kulturtilbud i Randers kommune?	Gennem effektiv metode er formålet med nærværende speciale at inspirer til foretagsomhed i den tredje alder!

Kommentar/tilbagemeldinger tilbage til:

strolle@asb.dk

LITTERATUR

- Gibb, A., & Hannon, P. D. (2006). Towards the Entrepreneurial University? *International journal of entrepreneurship education* : *IJEE*(4), 73.
- Handal, G., & Lauvås, P. (2007). Veiledning i de videregående uddannelser. *Dansk Universitetspædagogisk Tidsskrift*, 2(3), 4.
- Hannon, P. D. (2005). Philosophies of enterprise and entrepreneurship education and challenges for higher education in the UK. *International Journal of Entrepreneurship and Innovation*, 6(2), 105-114.
- Leth Andersen, H., & Wirenfeldt Jensen, T. (2007). *Specialevejledning - rammer og roller : En universitetspædagogisk undersøgelse*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Löbler, H. (2006). Learning entrepreneurship from a constructivist perspective. *Technology Analysis & Strategic Management*, 78(1), 19-38.
- Ministeriet for Videnskab og Teknologi og Udvikling, Erhvervsministeriet, Ø. o., & Undervisningsministeriet og Kulturministeriet. (2010). Strategi for uddannelse i Entreprenørskab.
- Pilcher, N. (2011). The UK postgraduate Masters dissertation: an 'elusive chameleon'? [Article]. *Teaching in Higher Education*, 76(1), 29-40. doi: 10.1080/13562517.2011.530752
- Regeringen Ministeriet for Forskning Innovation og Videregående Uddannelse. (2012). Større sammenhænge i det videregående uddannelsessystem.
- Rienecker, L., Harboe, T., & Stray Jørgensen, P. (2005). *Vejledning : en brugsbog for opgave- og specialevejledere på videregående uddannelser*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.
- The Committee On Master's Degree. (1936). Problems of the Master's Degree. [Article]. *Journal of Higher Education*, 7(5), 265-267.
- Uddannelsesbekendtgørelsen. (2010). *Bekendtgørelse om bachelor og kandidatgrad ved universiteterne*.
- Univers. (2009). Undervisning der giver livserfaring. *Univers*.